

**Zpráva o činnosti
Národní koordinační skupiny pro digitální vysílání v České republice
za rok 2008**

Aktuální vývoj procesu přechodu zemského analogového televizního vysílání na
zemské digitální televizní vysílání v České republice

Obsah:

- A. Popis stávajícího stavu a vývoje v České republice..... 2
- B. Problémová místa, rizika dalšího postupu a návrh jejich řešení 6

A. POPIS STÁVAJÍCÍHO STAVU A VÝVOJE V ČESKÉ REPUBLICCE

I. Stručný popis aktuálního stavu přechodu na zemské digitální televizní vysílání v České republice a v Evropské unii

I.1. Obecný vývoj a aktuální situace

Rok 2008 byl zejména ve znamení dokončení právního rámce pro přechod na zemské digitální televizní vysílání v České republice v návaznosti na zákon č. 304/2007 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s dokončením přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální televizní vysílání, (tzv. digitální novely) a praktické realizace prvotních fází celého procesu. Pro další postup bylo důležité vydání prováděcích předpisů, zejména nařízení vlády č. 161/2008 Sb., o stanovení Technického plánu přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální televizní vysílání (dále jen „TPP“), které nabylo účinnosti dnem 15. května 2008. V návaznosti na tento dokument bylo nutné vyčkat na reakci provozovatelů televizního vysílání s licenci (komerčních televizí), zda přistoupí k TPP. Přistoupením k TPP s dobrovolným závazkem vrácení kmitočtů získají provozovatelé vysílání s licenci nárok na další celoplošnou licenci pro zemské digitální televizní vysílání (Ihůtu pro přistoupení stanovil zákon č. 304/2007 Sb. na 90 dnů tzn. do 15. srpna 2008). Dne 15. srpna 2008 TV NOVA i TV Prima přistoupily k TPP.

Česká televize (dále jen „ČT“), která v rámci aktuální strategie, podpořené právním rámcem, vybrala s určitým zpožděním operátora pro šíření veřejnoprávního multiplexu. Smlouva mezi ČT a Českými Radiokomunikacemi a.s. byla uzavřena 8. srpna 2008.

V souladu se zákonem č. 304/2007 Sb. byl vládě ve spolupráci s Českou televizí předložen materiál k rozpočtu účtu České televize pro užití výnosu z reklam na rok 2008, který vláda přijala svým usnesením ze dne 16. dubna 2008 č. 410 k rozpočtu účtu České televize pro užití výnosu z reklam na rok 2008.

Vláda rovněž usnesením vlády ze dne 28. dubna 2008 č. 485 o nařízení vlády o stanovení Technického plánu přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální televizní vysílání (Technický plán přechodu), uložila ministru vnitra zajistit ve spolupráci s předsedou Národní koordinační skupiny pro digitální vysílání v České republice (dále jen „NKS“) provedení informační kampaně způsobem a v termínech stanovených v TPP. NKS předložila vládě pro informaci návrh informační kampaně k přechodu na digitální televizní vysílání, který vláda vzala na vědomí usnesením ze dne 2. června 2008 č. 684 k návrhu informační kampaně k přechodu na digitální televizní vysílání. NKS musela řešit složitý mechanismus pro praktickou realizaci kampaně, který plyne z komplikací, kdy ČT je správcem zvláštního účtu, jenž podle zákona uvolňuje prostředky na informační kampaň. Procedura byla vyřešena Dohodou o procedurách a postupech při realizaci kampaně mezi Ministerstvem vnitra, NKS a ČT, uzavřenou 30. září 2008.

ČT za součinnosti NKS provádí dílčí informační kampaň k vypínání programu ČT 2 v několika regionech, kde zatím dle TPP nenásleduje vypnutí dalších programů. Celková informační kampaň je naplánována pro regiony, kde dojde v roce 2009 k ukončení zemského analogového televizního vysílání tzn. územní oblast Praha město s datem vypnutí duben 2009 a oblasti Praha a Plzeň s datem vypnutí podzim 2009.

V současné době jsou v rámci zemského digitálního televizního vysílání šířeny programy ČT, TV NOVA, TV PRIMA, Z1 a TV BARRANDOV.

Některé subjekty, které uspěly v rámci licenčního řízení Rady pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „RRTV“) a jsou tak držiteli kompenzačních licencí podle zákona č. 304/ 2007 Sb., zatím nedeklarovaly reálný plán zahájení vysílání. Dosud nepodaly ani žádosti o kompenzační licence.

Z šestice nových televizí již o licence zažádala televize Z1 a TV Barrandov. Regionální Televizní Agentura (RTA) oznámila zahájení vysílání dnem 15. května 2009. TV NOVA i TV PRIMA požádaly RRTV o vydání kompenzačních licencí podle zákona č. 304/2007 Sb.

I.2. Situace v Evropské unii

V závěru roku 2008 došlo k ukončení zbytkového zemského analogového televizního vysílání v Nizozemí a Německu. Francie zveřejnila nový vládní plán přechodu na digitální televizní vysílání spolu s návrhem masivní finanční podpory ze strany státu určené k zajištění informovanosti obyvatelstva. Ukončení zemského analogového televizního vysílání ve Francii je naplánováno k 30. listopadu 2011. Pilotní projekty vypnutí zemského analogového televizního vysílání začnou na podzim roku 2009.

V zemích střední a východní Evropy má přechod na digitální televizní vysílání určité časové prodlevy i věcné problémy. Nicméně lze konstatovat, že stav přechodu na digitální televizní vysílání patří v České republice ve srovnání s Polskem a Slovenskou republikou k nejpokročilejším. Vývoj na Slovensku byl přerušen soudními žalobami na probíhající soutěž na výběr operátora digitální vysílací sítě. V závěru roku 2008 zahájilo zemské digitální televizní vysílání také Maďarsko.

Většina členských států Evropské unie i nadále potvrzuje léta 2010 až 2012 jako finální období ukončení zemského analogového televizního vysílání. V západoevropské části, kde proces přechodu probíhá nebo byl již ukončen, se aktivity v oblasti digitálního televizního vysílání zaměřují na rozvoj vysílání ve vysoké kvalitě rozlišení obrazu (HDTV) a rozvoj mobilního digitálního televizního vysílání a především řešení využití tzv. digitální dividendy.

II. Legislativní změny

Legislativní změny se týkaly zejména zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

Prováděcí předpisy a navazující zákony

- Nařízení vlády č. 161/2008 Sb., o technickém plánu přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální televizní vysílání (nařízení vlády o technickém plánu přechodu), stanoví zejména lhůty, podmínky a způsob postupu při procesu rozvoje sítí elektronických komunikací pro zemské digitální televizní vysílání, včetně lhůt, podmínek a způsobu vypínání zemského analogového televizního vysílání. Dále stanovuje ukončení zemského analogového televizního vysílání k 11. listopadu 2011 na celém území České republiky s výjimkou územních oblastí Jeseník a Zlín, kde k ukončení tohoto typu vysílání dojde až k 30. červnu 2012.
- Vyhláška č. 163/2008 Sb., o způsobu stanovení území pokrytého signálem televizního vysílání, zavádí metody stanovení intenzity elektromagnetického pole a z toho plynoucího odvozeného pokrytí obyvatel signálem televizního vysílání. Vyhláška stanoví popis způsobu, jak bude pokrytí území a obyvatelstva signálem zemského televizního vysílání měřeno.
- Nařízení vlády č. 162/2008 Sb, kterým se mění nařízení vlády č. 154/2005 Sb., o stanovení výše a způsobu výpočtu poplatků za využívání rádiových kmitočtů a čísel, ve znění nařízení vlády č. 288/2007 Sb. Nařízení stanoví poplatky za využívání rádiových kmitočtů pro zemské analogové a zemské digitální televizní vysílání. V případě zemského analogového televizního vysílání se navrhuje zvýšení poplatků za kmitočty využívaných pro zemské analogové televizní vysílání, které nebudou navraceny v termínu stanoveném v TPP.
- Novela zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů¹. Návrh řeší mj. oblast správy a využití kmitočtového spektra i některé otázky regulace subjektů na telekomunikačním trhu v oblasti digitalizace. Z hlediska digitálního televizního vysílání vládní návrh obsahuje zrušení zákazu křížení vlastnictví sítě elektronických komunikací s vlastnictvím vysílací licence. Dále zrušení omezení jednoho subjektu vlastnit více sítí elektronických komunikací určených pro televizní vysílání. Přechodná ustanovení v novele řeší i problematiku duplicitního

¹ Návrh zákona je projednáván ve Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR jako sněmovní tisk č. 658

vysílání tzn. analogového a zároveň digitálního v rámci jednotlivých územních oblastí jinak, než stanovuje TPP.

III. Činnost NKS v dalších oblastech

V průběhu roku 2008 proběhla řada jednání a setkání se zástupci státní správy a samosprávy v rámci společných akcí. NKS se věnovala převážně činností souvisejících zejména s:

- úpravou právního rámce,
- přípravou informační kampaně,
- komunikací se zástupci státní správy a samosprávy v jednotlivých regionech,
- osvětou digitálního televizního vysílání (odborné semináře, fóra, média),
- iniciativou související s rozvojem digitální televize např. při vzniku založení DIGI KOALICE, spolupráce s jinými subjekty DIGI MONITOR atd.,
- získáváním mezinárodních zkušeností a kontaktů souvisejících s přechodem na digitální televizní vysílání.

V poslední době bylo dosaženo shody na konkrétní spolupráci například s Asociací spotřební elektroniky, výrobci, operátory.

Příprava a praktická spolupráce se zainteresovanými subjekty a organizacemi v přípravě projektu technické a další asistence specifickým skupinám obyvatelstva a institucím v rámci přechodu na digitální televizní vysílání např. s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR.

Participace na jednání při spouštění veřejnoprávního multiplexu.

Spolupráce s ČT na dílčí informační kampani k ukončení zemského analogového televizního vysílání ČT2 a spouštění zemského digitálního televizního vysílání programů ČT.

Problematika digitálního rozhlasu je od jara 2008 pravidelnou součástí jednání NKS.

Problematika možnosti využití t-government a interaktivních služeb digitální televize.

Vydání základních požadavků na přijímací zařízení pro příjem zemského digitálního televizního vysílání, tzv. D-book a aktualizace doporučení ke společným televizním anténám (STA).

Z hlediska dalších strategických kroků průběžně diskutovala i možnosti potenciálních daňových úlev a dalších zvýhodnění při pořízení interaktivních přijímacích zařízení. Strategický význam pro další fázi rozvoje služeb elektronických komunikací budou mít i výsledky řešení využití digitální dividendy, podpora rozvoje interaktivních služeb, a podpora rozvoje e-governmentu a t-governmentu.

B. PROBLÉMOVÁ MÍSTA, RIZIKA DALŠÍHO POSTUPU A NÁVRH JEJICH ŘEŠENÍ

I. Technický plán přechodu

Stav:

TPP je platný od 15. května 2008. K nařízení přistoupili oba provozovatelé celoplošného zemského analogového televizního vysílání s licenci. Český telekomunikační úřad vydal k 15. září 2009 pravidelnou zprávu o stavu přechodu ve vazbě na plnění podmínek stanovených v TPP.

Rizika:

Hlavním rizikem TPP je možnost neplnění podmínek ze strany operátorů nebo provozovatelů vysílání.

Díčím rizikem TPP je časová realizace výstavby vysílací infrastruktury, která se v případě nepříznivých podmínek (klimatických, dodavatelsko-odběratelských atd.) může dostat do zpoždění a ohrozit tak časový harmonogram přechodu na digitální televizní vysílání.

Návrhy řešení:

Schválení vládního návrhu novely zákona č. 1272/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, (sněmovní tisk č.658).

II. INFORMAČNÍ KAMPAŇ

Stav:

Zahájena informační kampaň pro územní oblast Praha město, Praha a Plzeň. Počátkem prosince 2008 byly spuštěny oficiální internetové stránky, které poskytují technologicky neutrální informace o přechodu na digitální televizní vysílání (www.digitalne.tv). Dále byla zprovozněna bezplatná informační linka (+420 800 90 60 30). Obě tyto služby se stávají základními pilíři celé informační kampaně.

Rizika:

Včasné zahájení kampaně. Jednou z podmínek vypnutí zemského analogového televizního vysílání je, že v dané územní oblasti musí probíhat cílená informační kampaň před termínem vypnutí po dobu 3 měsíců. Nesplnění této podmínky může znamenat nedostatečnou informovanost obyvatelstva v dané územní oblasti.

III. Televizní vysílání - obsahová náplň a pluralita

Stav:

Zákon č. 304/2007 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s dokončením přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální televizní vysílání, problematiku obsahové náplně řeší udělováním kompenzačních licencí.

Rizika:

Subjekty, které mají nárok na kompenzační licence, si o tyto licence dosud nepožádaly. Dochází tím k blokování volných pozic ve vysílacích sítích, které operátorům sítí způsobuje ekonomické problémy. Dále dochází k blokování vstupu nových provozovatelů vysílání na televizní trh nebo k expanzi stávajících provozovatelů vysílání na tomto trhu, kteří dlouhodobě svůj zájem o více licencí deklarují.

Návrhy řešení:

Úprava právních předpisů tak, aby subjekty mající nárok na kompenzační licence podaly žádost na jejich udělení do 30 dnů. Dále odstranění některých ustanovení, aby mohlo dojít ke vstupu nových subjektů na televizní trh ještě před úplným vypnutím zemského analogového televizního vysílání v ČR.

IV. Ekonomika**Stav:**

Prohlubující se ekonomická krize se začíná projevovat i na televizním trhu. Převážně se jedná o sektor zadávání a provozování reklamy, jehož utlumení se předpokládá.

Rizika:

Možný problém s financováním výstavby nových sítí pro zemské digitální televizní vysílání ze strany veřejnoprávního provozovatele, ale i ze strany komerčních provozovatelů. Snížení objemu finančních prostředků získaných z reklamy na ČT tzn. snížení finančních prostředků na rozvoj multiplexu veřejné služby a na informační kampaň.

V. LEGISLATIVA - OBECNĚ**Stav:**

Novela zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, ve vztahu k přechodu na digitální televizní vysílání.

Rizika:

Připravená novela koriguje některá ustanovení zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, která brání vstupu nových podnikatelských subjektů na televizní trh nebo ho neúměrně komplikuje.

Návrh řešení:

Schválení vládního návrhu novely zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, (sněmovní tisk č. 658).

RŮZNÉ - SOUVISEJÍCÍ PROJEKTY A OTÁZKY

D-book

Přijat na 24. zasedání NKS.

Mobilní TV

Návrh novely zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, řeší uvolnění podmínek pro možnost vysílání mobilní digitální televize. Z diskuse pořádané Českým telekomunikačním úřadem k digitální dividendě vyplynulo, že se významně snížil zájem o realizaci sítě pro mobilní televizní vysílání v původně proponovaném standardu DVB-H.

HDTV, DVB-T2

V České republice je plánováno spuštění pilotních testů ve standardu DVB-T2, který byl přijat na mezinárodní úrovni v roce 2008, pravděpodobně nejdříve koncem roku 2009. S plným využitím kapacitně výhodnějšího standardu (mj. navýšení multiplexu v tomto systému kapacity cca o 30%), který si ale vyžádá částečnou obměnu zařízení na straně operátorů a zřejmě i u koncových uživatelů. Změna se podle vývoje situace dá předpokládat až po úplném ukončení zemského analogového televizního vysílání.

HDTV vysílání je realizováno převážně v kabelových a satelitních sítích. V případě vysílání v DVB-T se zatím jedná o převážně placené programy v některých západoevropských zemích. Nedostatkem je kromě omezeného množství cenově nákladnějšího vybavení i nedostatečný počet programů v HDTV kvalitě. NKS se touto problematikou bude zabývat v rámci jejích pracovních skupin a osloví i odbornou veřejnost.

Digitální dividenda

V polovině roku 2008 proběhla veřejná diskuze, iniciovaná Českým telekomunikačním úřadem na téma možnosti využití digitální dividendy (www.digitalnidividenda.cz, www.ctu.cz). Projekt přípravy národní strategie pro využití zbylé části kmitočtového spektra po plánovaném ukončení zemského analogového televizního vysílání bude pokračovat další fází diskuze v 1. čtvrtletí 2009, kterou bude opětovně iniciovat Český telekomunikační úřad.

Digitální rozhlas

Skupina poslanců předložila návrh na změnu příslušných zákonů včetně návrhu řešení současné situace v oblasti regionální reklamy a doběhu již vydaných licencí na provozování vysílání komerčních rozhlasových stanic spolu s řešením přechodu na digitální rozhlasové vysílání. NKS sama i prostřednictvím kompetentních resortů uplatnila v zásadě shodné připomínky, které vláda akceptovala a následně přijala k návrhu zákona negativní stanovisko. Návrh projednala Poslanecká sněmovna Parlamentu v rámci 1. čtení a rozhodla o přikázání návrhu k projednání do příslušných výborů Poslanecké sněmovny Parlamentu. NKS a další resorty se budou aktivně účastnit dalšího projednávání novely s cílem prosadit její úpravy

ve prospěch komplexní kvality návrhu. Problematika digitálního rozhlasu je od jara 2008 pravidelnou součástí jednání NKS.

SEZNAM ZKRATEK A UŽITÝCH POJMŮ

DVB-C	Standard ETSI pro kabelové digitální televizní vysílání (<i>Digital Video Broadcasting - Cable</i>)
DVB-H	Standard ETSI pro mobilní digitální televizní vysílání (<i>Digital Video Broadcasting - Handheld</i>)
DVB-S	Standard ETSI pro satelitní digitální televizní vysílání (<i>Digital Video Broadcasting - Satellite</i>)
DVB-T	Standard ETSI pro zemské digitální televizní vysílání (<i>Digital Video Broadcasting - Terrestrial</i>)
HDTV	Televize s vysokým rozlišením (High Definition TV)
ITU	Mezinárodní telekomunikační unie (<i>International Telecommunication Union</i>)
MPEG	Expertní skupina zaměřená na vývoj video standardů (<i>Moving Picture Experts Group</i>) používaných i v oblasti digitálního televizního vysílání pod označením (MPEG-1, MPEG-2 a MPEG-4 AVC).
RRC	Regionální rádiová konference (<i>Regional Radio Conference</i>)
Set-top-box	Zařízení určené pro příjem a dekódování signálu digitálního televizního vysílání
T-DAB	Standard ETSI pro zemské digitální rozhlasové vysílání (<i>Terrestrial - Digital Audio Broadcasting</i>)